

2012-12-14

Kvalitets- och Miljöstyrning
Lars Lindblom

Styrelsen för Stockholm Vatten VA AB

Nyckeltalsrapport – 6-stad

Sexstadssamarbetet har pågått i nära 20 år. Grunden för samarbetet har varit att jämföra olika nyckeltal relaterade till kostnader och teknisk prestanda, i först hand för ledningsnätet.

Inom ramen för samarbetet har under åren spontant skapats ett antal andra samarbetsgrupper som diskuterat kundfrågor, ekonomi, geografisk information och säkerhet. Vi har även gjort en del djupdykningar inom avloppsrening, distribution och avledning. Under åren har flertalet deltagare genomgått stora förändringar - organisatoriska, kommunsammanslagningar och stora struktursatsningar - detta har försvårat kostnadsjämförelser. En investering i miljardklassen påverkar givetvis kostnadsbilden, precis som att ta över driften av ett antal mindre kommuner med ett eftersatt VA-nät.

Det är därför vanskligt att jämföra kostnader, de tekniska nyckeltalen som antalet läckor och stopp håller däremot över tiden. Rena drift- och underhållskostnader dvs. när man skalar av finansiella kostnader och central overhead borde vara jämförbara, men olika bokföringsprinciper och fördelning av gemensamma kostnader försvårar bilden.

I *Tabell 1* nedan ges en sammanfattning av de centrala nyckeltalen. I tabellen är även data med från den svenska statistiken (VASS) där ett medelvärde av kommuner med över 100 000 anslutna tjänar som referens. Medeltalet för sextadsresultaten används då några av deltagarna i sex stadssamarbetet inte önskar att de individuella resultaten presenteras i officiella rapporter. Rent generellt så är dock svenska VA-kostnader lägre än i övriga Norden.

Värt att notera när man jämför kostnader för ledningsnätet är vad man använder för storhet i nämnaren. En glest bebyggd stad har många meter ledning per ansluten vilket ger bra nyckeltal om man använder t.ex. kostnad per meter ledning. För en tätbebyggd stad är det tvärtom där får man ett bra nyckeltal om i stället använder per ansluten eller per debiterad kubikmeter. Det är inte självklart vad som är kostnadsdrivande.

Basdata dricksvatten

	Sort	Stockholm	Göteborg	Malmö	Oslo	Helsingfors	Köpenhamn
Antal anslutna invånare till vatten	personer	957.904	518.558	302.200	616.000	1.034.263	544.296
Vattenledningslängd (exkl. serviser)	km	2.241	1.748	912	1.553	2.953	1.067
Antal servisledningar	st	57.050	46.515	25.820	41.200	67.000	32.045
Avstängningsventiler	st	18.977	17.535	7.201	19.650	0	6.000
Brandposter	st	13.801	10.012	5.362	17.500	0	4.740
Tryckstegringsstationer på ledningsnätet	st	70	68	3	28	0	5
Antal reservoarer på ledningsnätet	st	11	14	4	18	0	1
Reservoarvolym på ledningsnätet	m3	204.000	65.000	20.900	200.000	0	228.000
De egna vattenverkens leverans till ledningsnätet	Mm3/år	142,8	61,8	4,8	99,2	94,1	52,1
Vattenleverans från annan kommun/regionalt bolag	Mm3/år	0,0	0,0	27,2	0,0	0,0	0,0
Debiteret vatten i eget område	Mm3/år	80,5	43,4	25,0	53,7	72,0	29,3
Avgår vattenleverans till kranskommuner	Mm3/år	35,0	3,6	4,4	2,8	1,1	20,3

Basdata spillvatten

	Sort	Stockholm	Göteborg	Malmö	Oslo	Helsingfors	Köpenhamn
Antal anslutna invånare till avlopp	personer	1.083.900	519.558	302.200	613.600	1.034.263	544.296
Avl.-lednings- o. tunnelnätets totala längd	km	3.150	2.469	1.533	2.110	4.856	1.104
spillv-förande självfallsledningar (exkl. serviser)	km	1.911	1.383	853	1.395	2.283	993
dagvattenledningar	km	963	878	625	715	2.125	99
Spillvattenförande servisledningar totalt	st	60.491	47.047	24.091	41.200	0	35.702
Dagvattenserviser till fastigheter	st	17.807	22.512	15.263	0	0	500
Antal avloppspumpstationer i spillv-förande le-nät	st	204	229	63	42	550	70
Antal avloppspumpstationer i dagvattennät	st	23	4	90	40	0	14
Deb. avloppsvattenmängd inom kommunen	Mm3/år	108	40	43	54	72	30
Avloppsrening vid externa reningsverk	Mm3/år	15	112	0	70	0	63
Avloppsrening vid egna reningsverk	Mm3/år	136	1	51	51	139	0
därav för andra kommuner	Mm3/år	28	0	7	5	14	0
Nederbörd	mm/år	490	945	603	987	743	835

BASFAKTA OM STÄDERNA

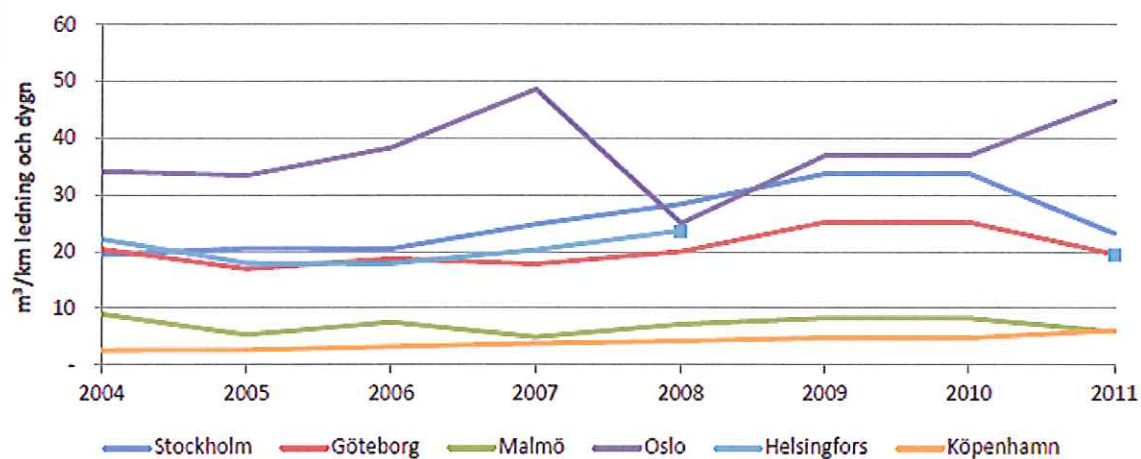
Nyckeltalsjämförelser 2012 - VASS* och Sex stad	SVAB 2010	medel* VASS	Medel 6-stad
Årskostnad per debiterad kubikmeter kr.	9,9	17	16
Årskostnad per ansluten kronor	1038	1377	1529
Brukningsavgift kr. Typhus A	2716	4116	3970
Brukningsavgift kr. Typhus B	1316	2430	2839
Antal anställda per 1000 brukare	0,33		0,59
Kostnad Vattenproduktion D&U per kr. producerad m ³	0,8	1,6	1,6
Total kostnad avloppsrening per ansluten person	222		452
Kostnad Avloppsrening D&U kr. per ansluten	130	210	
Kostnad Vattendistribution D&U kr. per debiterad m ³	1,7		1,8
Kostnad Vattendistribution D&U kr. per meter ledning	61	30	51
Kostnad Avledning avloppsvatten D&U kr. per meter ledning	43	31	30
Kostnad Avledning avloppsvatten D&U kr/ debiterad m ³	0,9	1	1,1
Läckage m ³ /km ledning per dygn	23	10	20
Debiterad mängd %	81	76	79
Antal Klagomål dricksvattenkvalitet/1000 anslutna	0,22	0,3	0,23
Läckor antal / km ledning	1,2	0,9	1,3
Avloppsstopp antal / 10 km ledning	0,5	0,8	0,5
Källaröversvämningar Totalt	76		112
Källaröversvämningar antal per 1000 serviser	0,5	1,1	3,3
Förbättring och Förnyelse i % av längden på vattennätet	0,26	0,41	0,55
Förbättring och Förnyelse i % av längden på avloppsnätet	0,19	0,44	0,24
* medel VASS = Medel kommuner > 100 000 innevånare			

Tabell 1.

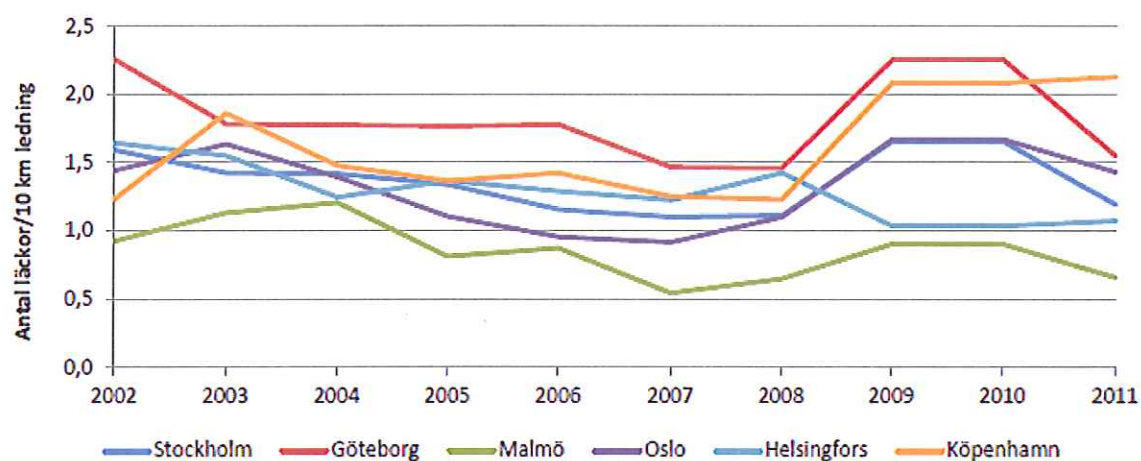
Jämförelse av olika nyckeltal mellan Stockholm Vatten VA AB och medel sexstad samt medel stora kommuner (> 100 000 innevånare) i Sverige. Källa sexstadsrapport 2011 data, samt VASS databas (Svenskt Vatten).

Nyckeltalen ger en ögonblicksbild av året 2011 men VA- verksamhet påverkas av flera yttre faktorer, inte minst vädret, det kan därför vara intressant att se utvecklingen av vissa nyckeltal över en längre tid. Nedan presenteras trender för vattenledningsnätet.

Utveckling i vattenläckage från 2004-2011

Utveckling i antal reparerade vattenläckage från 2002 till 2011

Basdata dricksvatten

	Sort	Stockholm	Göteborg	Malmö	Oslo	Helsingfors	Köpenhamn
Antal anslutna invånare till vatten	personer	957.904	518.558	302.200	616.000	1.034.263	544.296
Vattenledningslängd (exkl. serviser)	km	2.241	1.748	912	1.553	2.953	1.067
Antal servisledningar	st	57.050	46.515	25.820	41.200	67.000	32.045
Avstängningsventiler	st	18.977	17.535	7.201	19.650	0	6.000
Brandposter	st	13.801	10.012	5.362	17.500	0	4.740
Tryckstegringsstationer på ledningsnätet	st	70	68	3	28	0	5
Antal reservoarer på ledningsnätet	st	11	14	4	18	0	1
Reservoarvolym på ledningsnätet	m3	204.000	65.000	20.900	200.000	0	228.000
De egna vattenverkens leverans till ledningsnätet	Mm3/år	142,8	61,8	4,8	99,2	94,1	52,1
Vattenleverans från annan kommun/regionalt bolag	Mm3/år	0,0	0,0	27,2	0,0	0,0	0,0
Debiteret vatten i eget område	Mm3/år	80,5	43,4	25,0	53,7	72,0	29,3
Avgår vattenleverans till kranskommuner	Mm3/år	35,0	3,6	4,4	2,8	1,1	20,3

SLUT